

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NABOČNINA:

Za Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Za Kanado in deželo izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 101 Tuesday, May 21, 1968

Od majskih do novembrskih volitev v državi Ohio

Na primarne volitve v maju smo že pozabili, njihove posledice bo pa ohajska politika šele čutila.

Poraz senatorja F. J. Lauscheta je ustvaril ne ravno majhen prazen prostor v ohajski politiki. Njegovi volivci so predstavljal čuden prerez, med njimi je bilo dosti demokratov, ne zmeraj pravovernih, pa tudi dosti podobnih republikancev, največ pa verjetno nevtralec, ki so najbrže njegovo kandidaturu letos tudi pokopali. Ne da bi se senatorju izneverili, ravno narobe, preveč so zaupali v njegovo srečo. So bili prepričani, da bo senator zmagal tudi brez njihovega glasu, in ostali doma; pa so se urežali v Lauschetovo škodo.

Sedaj je odprto veliko vprašanje, kam bodo Lauschetovi volivci šli v novembru. Nekaj jih bo ostalo doma. Drugi bodo stali pred izbiro, ali glasovati za demokrata Gilligana ali za republikanca Saxbeja. Praviloma bi morali glasovati za Gilligana, ako bi bila demokratska stranka tako disciplinirana kot ni. Tako si bodo pa ogledovali Gilligana od vseh strani, deloma pa tudi pod vtisom vseh napak, ki mu jih bodo republikanci očitali. Mnogi bodo mislili ne toliko na Gilligana samega kot na podobo demokratske stranke, ki za navadnega volivca ni ravno najboljše: majske volitve so pokazale, da je stranka padla v roke črnsko-unijske koalicije, ta koalicija pa ne živi prevelikih simpatij ne pri mnogih demokratih, ki ne morejo pozabiti Lauschetovega poraza, ampak tudi pri nevtralcih, ki ne verjamejo v stabilnost, resnost ter solidnost nove koalicije. Gilligan se bo torej moral še bolj potruditi, kot se je, ako hoče zmagati v novembru.

Nekaj vpliva na njegovo srečo v novembru bosta seveda imeli obe konvenciji v avgustu. Oba kandidata za predsednika, republikanski in demokratski, bosta tembolj vplivala na ohajske volivce, čim večja bo zmešnjava pojmov v naši državi tik pred volitvami. Ako bi se na primer guverner Rhodes skupaj z Blissom in republikanskim predsedniškim kandidatom močno zavzel za Saxbeja, potem bo Gilliganu predla trda.

Primarne volitve pomenijo v naši državi tudi vsaj presenečenje za marsikatero kandidata za predstavniški dom in za ohajsko legislaturo. Vzemimo na primer le štiri volivna okrožja v Cuyahoga County, kamor spada Cleveland.

Kongresnik M. A. Feighan je edini, ki je lahko zadovoljen z volitvami. Svojega tekmeca v 20. volivnem okraju Sweeneyja je proti pričakovanju kar lepo pretekel, republikanskega tekmeca se mu pa v novembrskih volitvah ni treba bati. Je v Clevelandu edini kandidat za kongresnika, ki lahko mirno čaka na 7. november. Še lani je bilo narobe: mnogi politiki so mu že napovedali politično smrt.

Z zaupanjem gleda na svojo zmago tudi črnski kandidat Stokes v 21. volivnem okraju. Je pri primarnih volitvah dobil toliko glasov, da poseka vse resne črnske tekmece. To se pravi: ako bi se črnski volivci tako razklali med seboj, da ne bi šli voliti ali pa bi volili črnskega republikanskega kandidata Lukasa, le takrat bi Stokes zgubil bitko v novembru. Tega zaenkrat nihče ne pričakuje. Črni volivci niso samo pokazali izredno veliko smisla za disciplino, so pokazali tudi, da imajo pred imenom Stokes veliko spoštovanje in morda še večje zaupanje. Stokesova širša družina je že postala političen faktor v našem mestu, s tem morajo naši politiki obeh strank računati.

Ne počutijo se republikanci dobro v svojih dosedanjih volivnih okrajih 22 in 23. V njih se niso tako dobro odrezali, kot so upali. Dve dejstvi sta jim pokazali račune in pričakovanja. Najprvo imata oba volivna okraja nove meje, kamor je padlo tudi nekaj močnejših demokratskih žarišč. Na drugi strani je prišlo do izraza premikanje prebivalstva v našem mestu. Revščina in nižja plast srednjega sloja se držita dosedanjih bivališč. Kar pa zasluži letno nad \$10,000, pa sili v predmestja. Nagibov za to je cela vrsta, so znani, in jih ni treba navajati. Preseljevanje v predmestja je postalo moda že pred davnim. Ni znakov, da bi ta moda izginjala.

Ta pojav je za republikance zvezan z neprijetnim dodatkom. Demokratski volivci lezejo v družabni lestvici hitor navzgor v gornjo plast srednjega stanu, ki se seli v predmestja. Bili so časi, ko so s preselitvijo menjali tudi svoje stranke, danes pa to ne velja več, tako trdijo poznavci premikanja prebivalstva. Tako se je tekot let preselilo mnogo demokratov v republikanske okoliše in delajo tam sitnosti republikanskim politikom.

Zrtev takega gospodarskega, družabnega in političnega razvoja sta republikanska kandidata Mrs. F. Bolton in Mr. W. Minshall. Imata proti sebi: Mrs. Bolton kongresnika Vanika, Mr. Minshall pa demokrata Stantonona. V obeh slučajih bo volivni boj hud, volivna zmaga pa pičila, ako jo sploh kaj bo.

Vse to vodi v zaključek: republikanska večina, ki je lani prikojevala nove meje volivnim okrajem, ni predvidela vseh nevarnosti nove razmejčitve in s tem spravila v hudo zadrego ravno tiste republikance, ki so se do sedaj čutili varne v svojih okrajih.

Verjetno ima podobne težave tudi marsikateri ohajski kandidat zunaj Cuyahoga County, naj bo demokrat ali republikanec. Zato je res težko soditi, kdo se bo na koncu smejal — 7. novembra v poznih večernih urah. Če se clevelandskim republikancem le malo ponesrečijo računi, bodo imeli v našem mestu zgubo namesto pričakovane koristi. Namesto dveh bodo imeli v predstavnikiškem domu le enega kongresnika.

BESEDA IZ NARODA

Korotan - slovenska kultura!

CLEVELAND, O. — Slovenci smo poznani kot kulturni narod. Prav radi tega smo lahko, oziroma bi morali biti ponosni na vsako kulturno društvo, ki še dela med nami. Kulturne prireditve so nekaj dokaz in merilo naše kulturnosti — zrcalo kulturnega naroda. Zato je žalostno, kadar človek sliši, da je kako kulturno društvo iz tega ali onega vzroka pod težo razmer prenehalo. Koliko je dela pri kateremkoli društvu, ve le tisti, ki to izkusi. Ni pa še dovolj, če ima neko društvo par članov-garačev, čeprav je tudi to nujno potrebno. Če hoče društvo res živeti in se razvijati, mora priti v stik z javnostjo — z javnimi nastopi, kjer potem občinstvo samo oceni in preceni ves trud, požrtvovalnost, marljivost in zmožnost članstva dotičnega društva.

Eno takih kulturnih društev je nam vsem dobro poznani pevski zbor *Korotan*. Dolga je doba petnajstih let, odkar nas Korotan razveseljuje in poveličuje slovensko pesem na svojih koncertih. Ne bilo bi prav, če bi ta slovenska pesem ostala zaprta v sobe za vaje. Zato so se *Korotanci* pod vodstvom svojega pevovalke inž. Frančka Gorenška odločili, da nam posredujejo to pesem na lep in umetniški način na svojem koncertu 25. maja. Prav je, da s svojim obiskom koncerta dokažemo, da cenimo žrtve naših kulturnih delavcev. Pomanjkanje časa je premnogokrat izgovor, da se izognemo kulturni prireditvi, toda to je le naša udobnost — lenoba. Če bi pa pomislili, da so tudi *Korotanci* s pevovodjem na čelu ljudje kot mi, obdarjeni z vsemi življenjskimi in družinskimi problemi kot mi, pa kljub temu najdejo čas za vaje — za slovensko pesem, bi nihče ne zamudil njihovega koncerta. V Ameriki imamo lep primer, kaj je slovenska pesem, ko tukaj rojena druga generacija v mnogih primerih ne zna več slovensko govoriti, pač pa znajo peti slovenske pesmi in prav radi teh pesmi se še smatrajo Slovenci.

Vzpodbudno za *Korotan* je tudi, da je pritegnil nekaj mladih moči. Kdo bi mogel tej mladini prepričljiveje dokazati, da se je še vredno truditi govoriti in peti tudi — po naše —, kot ravno polna dvorana poslušalcev.

Zato napolnimo v soboto, 25. maja, dvorano Slov. narodnega doma na St. Clairju in dajmo s tem priznanje ljudem, ki se še trudijo in žrtvujejo za slovensko pesem. Na svidenje!

M. D.

Slovenski dom na Holmes Avenue vabi na "večerjo s plesom"

CLEVELAND, O. — Bodi vreme jasno ali deževno, v Slovenskem domu na Holmes Ave. je vedno živahno, tu se zbirajo člani raznih društev na seje in sestanke, upokojenci obujajo spomine na dni, ko so polni mladostnega ognja gradili slovensko našelbino, mladina pa meri svoje znanje v biljardu. Vsak petek lahko dobite okusno ribjo večer-

jo. Kot je Vam znano, smo lani prenovili zgornjo dvorano, letos pa smo se odločili prenoviti tudi spodnjo in dela so že v teku.

V soboto, 25. t. m., vas prav lepo vabimo na *Večerjo s plesom* v zgornji dvorani; med 7. in 9. uro bo servirana okusna večerja, nato bo ples, za katerega bo igral Frankie Kramerjev orkester. Dobiček tega večera bo porabljen za prenovitev spodnje dvorane. Vstopnice dobite pri Domovih odborikih in pri upravniku, na razpologo pa bodo tudi pri vratih. Prav lepo vabi Slovenski dom na Holmes Ave.!

Za odbor: F. Hren

Obvestilo rojakom v Washingtonu, D.C.

WASHINGTON, D.C. — Odbor za slovensko kapelo sporoča, da bo redna mesečna nedeljska slovenska maša v Narodnem svetišču Brezmadežnega Spočetja v Washingtonu v nedeljo, 26. maja, ob pol dveh popoldne namesto 2. junija, kot običajno (vsaka prva nedelja v mesecu). Sv. maša bo v čast Marije Pomagaj, katere praznik je v petek, 24. maja.

Vsi rojaki so k maši iskreno vabljeni. Takoj po maši se bo vršil v sejni sobi poleg lurske kapele sestanek Društva škofa Barage KSKJ.

B. Č.

Tak spomin je boleč — a zmeraj živ in zgovoren

NEW YORK, N.Y. — V našem mestu je tako, da bi se lahko njujorški Slovenci v večjem številu sešli v cerkveni dvorani na večer vsakega drugega petka v mesecu. Vendar po dveh letih — ali nekaj čez — v srenjo še ni prodrl glas, da na ta večer — vsaj uradno — organizaciji SKAS in SAVA organizirata predavanja, ki so le mestoma prav zanimiva, kadar je predavatelj v svoji temi zares doma.

Vsekakor je dokaj mučno ob takih večerih, kadar se sklep predavanja skokoma preljuje v strankino sejo in volitve Slovenske krščanske demokracije. Takša spolzkost se je dogodila v letošnjem aprilu, čeprav je predavatelj dr. Blatnik poprej govoril o rimskih katakombah.

Brez vsakega dvoma pa je, da je bilo zadnje predavanje v tem sklopu eno najbolj zanimivih. V petek, 9. maja, je namreč predaval dr. Zdravko Kalan o temi: Dachau, največji slovenski krematorij.

Rekel sem, da je predaval. Zdi se mi, da s tem, ko sem uporabil izraz "predavanje", "predavati" niti malo nisem obeležil tistega počutja, ki je obvladalo bržkone vse poslušalce. Bilo nas je 24. To je običajno število teh večerov. Včasih se dvigne na 30 in še kakšnega čez. V sled tega lahko te večere označimo za krožkovne in ne srenjske!

Zares, to ni bilo predavanje, ampak pripoved iz osebnega življenja, ki je bilo košček iztrgane trpljenja in mozaika narodne tragedije, ki smo jo doživljali tako Slovenci kot tudi vsi drugi jugoslovanski narodi med drugo svetovno vojno.

Povsem tem, kar je g. dr. Zdravko Kalan doživel in po srečni usodi preživel trpljenje, mi je vprav težko v tem poro-

čilu nagovarjati za "gospodom", ker v stvarnosti smo si bili pravi bratje, ker pred našim osebnim srečanjem, smo to zares bili, ko smo se vsak v svojem okolju, vsak na svoj način borili za pravo narodno svobodo.

Kot je brat Zdravko skušal v svojem pripovedovanju kolikor moč zastreči svojo osebnost, mu je bilo to težko doseči, ker tista naša osebna doživetja so začuda tako osebna, ko se trgajo iz splošnega dogajanja in trpljenja, ki ga je naš narod doživljal v najtežjem obdobju svoje zgodovine — saj zanj bi lahko mirno zapisali: kar nista zmogla tujca meč, sekira in lopata, je zmoglo početje, ko je Slovenec moril Slovenca brata...

In vprav zaradi teh stvari je tudi moje poročilo o dachovski tragediji, ki nam je oživila v pripovedi brata Zdravka, dokaj osebno doživetje.

Že skrajša, ko nam je kot umetnik-impresionist plastično podal začetno podobo te narodne tragedije, ki je prepričal, da se z Zdravkom nisva po prvi srečala že v gestapovskih zaporih v Ljubljani ali pa v Dachau-u. Tako pa se je zgodilo naslednje:

Ko je za brata Zdravka v Dachauu 29. aprila 1945 prišla osebna svoboda, je za mene prav dan 9. maja, ko se je v istem letu šele začelo tisto osebno trpljenje zaradi iste ideje in pojmovanja svobode, v oznovskih zaporih v Ljubljani.

To misel vpletam samo zaradi spomina na ljudi, ki jih je Zdravko imenoval kot svoje dachauske sobrate v trpljenju, s katerimi sem jaz v narodnem

delu srečal, z nekaterimi že kot gimnazijec ali akademik. Tako je imenovan: inž. Mačkoška, dr. Fetičha, Zdravka Deleja, dr. Iva Potokarja, Ivana Puclja in druge. S temi sem že pred vojno deloval kot član Preporoda, Narodne odbrane, Ciril-Methodove družbe in Sokola...

Vsi smo prav v globino šli z bratom Zdravkom, v globino osebnih tragik in tragedije naroda nasploh. Zares, škoda, da takih pričevanj ne sliši večje število naših srenjanov, ki jim je bila usoda prizanesljivejša bodisi celo med vojno v domovini, in pa tistim, ki so že takrat le od daleč in večinoma skrivljenčeno — slišali o trpljenju mnogih in še več: premnogh.

Eno uro in pol takšnega pripovedovanja je bil prekratek čas za brata Zdravka, da bi mogel nam očrtati celotnost dachauske tragedije.

Niti za vnanjosti ni bilo zadostnega časa, vsled tega bi rad — ne samo v svojem imenu — izrazil željo, da bi bilo prvo jensko predavanje v tem okviru spet pripovedovanje dr. Zdravka Kalana, v katerem nam bo lahko vso to tragično poglavlje z opisom njenega notranjega življenja in pa še kaj o tem: zakaj in po kom so bili premnogi od naših bratov Slovencev vrženi v ta dachauski inferno, v katerem je tudi njihovo življenje po sovražni usodnosti prešlo v obliko pepela.

Tone Osovnik

Ločene starše imajo

WASHINGTON, D.C. — Okoli 3,5 odstotkov vseh otrok v naši deželi ima ločene starše.

Petnajst let Majcenovega misijona v Vietnamu

Takole so misijonarja Andreja Majcena, SDB., ovenčali in mu poklonili duhovni šopek za 15-letnico njegovega prihoda v Viet-Nam.

PATERSON, N.J. — Že v zadnjem pismu nam je misijonar Majcen povedal, da je bil tik pred vietnamskim novim letom (30. jan.) v Saigonu, kjer so slavili petnajstletnico, odkar je prišel v Viet-Nam in tam ustanovil prvo salezijansko misijonsko postojanko. Zdaj nam je poslal nekaj podrobnejših poročil. Takole piše:

"Prejel sem Vaše drago pismo s čekom in izrezki iz Ameriške Domovine, kjer opisujete moje misijonsko delovanje. Od srca se Vam zahvaljujem za vso dragoceno pomoč, tako denarno, kot duhovno in moralno.

Ko čitam takele članke in se gledam v zrcalu svoje zgodovine, se najprej zavem dolžnosti, da se moram Bogu zahvaliti za vso pomoč pri mojem misijonskem delovanju, potem se pa čutim ponižanega in osramočeneega, ko berem, kako se le meni pripisujejo uspehi, ki so dejanski sad skupnega dela vseh sobratov, ki vzajemno delujemo na istem področju.

Tudi sobratom v Saigonu, kjer smo skupno slavili petnajstletnico mojega prihoda v Vietnam, sem povedal, da misijonarji vedno delujemo skupno. Res je, da je eden na čelu in tako bolj viden, da pa sam ne bi bil kos težki nalogi, ki mu jo je Bog poveril, če mu vsi sobratje ne bi pomagali pri delu. Vsak izmed nas ima dolžnost, da naredi nekaj vbojdljavev v to božjo misijonsko obleko, vsi ti vbojdljaji so

Kot prvi mi je prišel naproti moj prvi gojenec v Hanoju pred 15 leti, ki je zdaj prvi vietnamski ravnatelj te šole, za njim so se veselo prismejali obrazi mojih nekdanih novincev, nekateri že duhovniki, drugi bogoslovci ali bratje lajki, potem skupina bivših gojencev, ki so zdaj že učitelji, tehniki ali inženirji. S kakšnim veseljem smo si podali roke in izmenjali par besed o časih, ko sem bil njih predstojnik!

Nepozabno so bile ure, ki sem jih preživel med njimi. Zdele so se mi kot slavošpev Mariji, ki nas je vodila skoz vse težave teh 15 let vietnamskega misijona. Le pogledjte, kako so me "okrancali" in kakšen duhovni šopek so mi poklonili. Venec sem potem dal Mariji na oltar, dočim sem diplomno z duhovnimi darili vzel s seboj kot drag spomin.

Mladi sobratje so že večinoma Vietnamci ali Kitajci, le par starih misijonarjev je še Evropejcev. Vsi so mi z navdušenjem govorili o lepih načrtih za napredek šole, da bi mogla sprejeti še več mladine in jo pripraviti za pošteno življenje. Pravili so mi, da jim mislijo nemški katoličani sezidati veliko poslopje za bodočo inženirsko fakulteto in jo opremiti z najbolj modernimi stroji.

Ko da vojske ni, se ti sobratje žrtvujejo le za vzgojo mladine in snujejo nove načrte, kako bi ji nudili še več pomoči in jo še bolj pripravili za življenje. Sv. Janez Bosko je rekel, da so prav ubogi in zapuščeni dečki blagoslov za vsako salezijansko hišo, nesrečna vojska pa skrbi, da nam jih ne manjka. Dokler jih bomo imeli, nas Bog ne bo zapustil.

Ko sem zvečer legal spat, sem gledal rakete, ki so jih Amerikanci izstreljevali, da bi videli, če so komunisti kje v bližini. Malo dalje so pa grmeli topovi in regljale strojnice. Oj ti ameriški fantje, — tudi Slovenci so zraven, kajne? — ki se borijo, da moremo mi v miru počivati!

15 let, odkar sem tu, doživljam isto. Ko sem pred 15 leti prvič prišel spal v Hanoju, sem slišal tam zunaj regljanje francoskih in komunističnih pušk. Vsa leta so me vojne strahote spremljale, da sem se na nje že privadil. Isto je z Vietnamci. Vsega so že vajeni, saj so se rodili med grmenjem topovskih salv kot kakšni principi vladarskih družin.

Naslednjega dne sem si ogledal še naše malo semenišče v Thu Ducu. Tu sem bil namreč za prvega predstojnika in začel službo mojstra novincev, ki se me še vedno drži. Našel sem še iste barake, ki sem jih bil postavil pred leti, vendar tudi tu mislijo na novo poslopje. Semenšnikov je kar lepo število: 200. Nedaleč proč nam nameravajo nemški katoličani postaviti delavnice za vojne sirote. Teh je zdaj tod zelo veliko.

Komaj sem se vrnil domov v Tram Hanh, se je začela komunistična masovna ofenziva, pa o tem ste brali po časopisih. Joj, koliko gorja!

Vsem dobrotnikom prisrčen Bog plačaj za vso pomoč! Tu morimo za nje. Iskrene pozdrave Vam in njim! — Misijonar Andrej Majcen, SDB.

Rev. dr. Fr. Blatnik SDB.

Misijonar Andrej Majcen, SDB., (drugi od leve), s svojimi novinci in profesorji ter z g. provincijalom v sredi.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Katoličani in javno življenje

Hvalevredno in potrebno nalogo je prevzelo Društvo katoliških mož (NIJ) v župniji Marije Pomagaj. Članom in nečlanom, možem in fantom je hotelo dati vsaj približne orientacije za javno življenje. Trije sestanki so bili posvečeni tej nalogi. Marčni, ko je predaval Kanadčan katoličan, član levo usmerjene stranke NDP, aprilski, ko je govoril član liberalne stranke, in majski, ko je predaval član društva g. Peter Markše. Zadnji je dobil nalogo od duhovnega vodje g. A. Zrneča, C.M., da poda zaključne misli in sodbo o prejšnjih dveh predavanjih.

Predavanje je bilo v nedeljo po tretji maši, 12. maja. Predavatelj je snov razdelil na štiri dele: Kdo je katoličan; kaj pomenimo pod besedo "javno življenje"; katoličani in javnem življenju nekoč doma, pred vojsko v Sloveniji in katoličani v javnem življenju danes v Kanadi. Za konec je prebral še nekaj navodil, ki sta jih dala katoličanom zadnja dva papeža Janez XXIII. in Pavel VI.

Kdo je katoličan? Človek, krščen v katoliški cerkvi, poučen o katoliških resnicah, ki po teh resnicah tudi uravnava svoje življenje, zasebno in javno v vsej doslednosti. Katoličan je človek s katoliškim svetovnim nazorom, ki se kakor piše dr. V. Antolin v Zborniku 1968, "dviga s spoznanjem preko vidnih stvari do njih nevidnega stvarniškega vira in z razumno uporabo končnih dobrin k viru vse do brote, k Dobroti sami. V razumelem spoznavanju in svobodno se giblje v svetu do svojega cilja, ki je nad svetom, v času se približuje večnosti."

Kaj pomenimo pod javno življenje? Ko slišimo besedo "javno življenje", nam navadno stopi pred oči politika. Res je, da javne razmere, v katerih živi in se giblje družba, ustvarjajo politiki v mestni, občinski, pokrajinski in državni upravi. Vendar pa pod besedo javno življenje lahko spravimo tudi udeleževanje na gospodarskih, šolsko-kulturnih, področjih, v delavskih gibanjih, v javni upravi in podobno. Skratka, javno udeleževanje je vsako tisto, ki ustvarja pogoje, da se življenje družbe uspešno razvija v korist splošnosti.

Katoličani in javnem življenju pred vojno v Sloveniji. V Sloveniji smo imeli tzv. katoliško gibanje, ki je obsegalo prav vsa področja javnega delovanja katoličanov: Prosvetna zveza s prosvetnimi domovi, mladinske organizacije kot Orli, Fantovski odseki, Dekliški krožki, delavski sindikati, poklicna združenja, Zadržno zvezo, Katoliško tiškovno društvo, Slov. dijaško zvezo, Akademsko zvezo, SKAS in politično stranko slovenskih katoličanov, slovensko kršćansko demokracijo SLS. V Sloveniji tedaj ni bilo problema, kako naj se katoličan udeležuje v javnem življenju. Tedaj ni bilo treba spraševati, kakšne so naloge laikov. Slovenski katoličani so prav za prav že tedaj spolnili vse, kar zadnji papeži naročajo laikom.

Katoličani in javnem življenju

v Kanadi. Slovenci, ki smo prišli iz sistema katoliškega gibanja, se že 20 let oziroma okoli sebe, kje bi zapazili kako sled takega gibanja tudi v Kanadi. Ker ga ni, smo se znašli pred problemi kot npr. naloga laika v sodobnem svetu, katoličan v javnem življenju, vloge in naloge župnije v narodnostni skupini in podobno. Kar ne najdemo tal pod nogami. Še vedno se tako radi oziramo proti župnišču, kaj bodo tam rekli, kaj naročili in kaj dovolili. Težko razumemo, da so katoličani lahko v eni ali drugi ali tretji stranki, a tako je. Katoličani so povsod in povsod je njihovo mesto: v strankah, v delavskih unijah, v gospodarskih organizacijah, v zadržnem gibanju, v šolstvu in drugod. Papež v svoji okrožnici "Napredek narodov" povdarja, da morejo katoličani sodelovati za doseg skupnega dobrega tudi z ljudmi drugačnih nazorov, da le niso njihovi nazori veri sovražni in da priznajo svobodo.

Cilj udeleževanja katoličanov je torej ostal isti: ustvarjati boljše, bolj pravičen red v družbi. Način dela je pa drugačen. Danes mora vsak katoličan v tako zvani pluralistični družbi postati telega človeka, celega katoličana, četudi je sam, brez organiziranega gibanja okoli sebe.

Med Slovence v Montreal gremo

Združeni pevci Toronto-Hamilton se že zopet pripravljamo. To pot nas vabijo na pomladanski koncert v Montreal. Pesem je vedno povezavala Slovence, vedno jih je tudi kulturno dvigala in ohranjala v narodni zagosti. Zato bo tudi ta pevška turneja iz Hamiltona in Toronta v Montreal kulturni dogodek.

Koncert v Montrealu bo v soboto, 25. maja, zvečer v dvorani pod slovensko cerkvijo. Na spored koncerta imamo umetne in narodne slovenske pesmi. Naslednjo nedeljo, 26. maja, bomo pa peli v slovenski cerkvi pri sv. maši. Potovali bomo z avtobusom. Dragi rojaki v Montrealu, pridite nas poslušat. Na veselo snidenje!

Pevci

Naš vsakoletni dokument

ZBORNIK Svobodne Slovenije — že 20 po številu — je nekaj naš dokument. Ta dokument jasno pripoveduje o slovenski emigrantski trdoživosti in vztrajnosti. Vpliv tega dokumenta pa sega daleč preko oceanov, prav tja v deželo pod Triglav. Takole mi piše izobraženec iz domovine: "Komunisti sami priznavajo, da je za razvoj njihove narodnostne politike odgovorna politična emigracija in njene publikacije, zlasti tako kot je vsakoletni Zbornik." Vpliv je torej verjetno še večji, kot komunisti sami priznajo.

Da je Zbornik nekaka vsakoletna naša potreba, povedo tudi vprašanja pred izidom te knjige. Koliko jih je, ki ga nestrpnost čakajo. Ko pa knjiga pride v Slovensko pisarno, se novica o tem hitro raznese. Prvi pride Jurij in še "toplo" odnese. Lojze komaj čaka, ker je že vse, kar slovenskega izide, hvakrat prebral. Jaka je bil kar hud, ker mu nisem prvi dan prinesel Zbornika. Ko ga je dobil, je takoj vzel en dan bolniškega dopusta, da je lahko s kuhanim vinom zdravil prehlad in v miru "predelaval" Zbornik 1968. Ivan mi je hitel pripovedovati kakšne zanimivosti je že prvi večer prebiral: Ambrožičevo kroniko Slovencev v Torontu, Sirčevo pisanje o komunističnih ječah in kroniko u-

mrljih. Žena je brž pregledala ženski del Zbornika. Pri branju je dalala glasne opazke, znak, da jo je stvar zanimala.

ZBORNIK 1968 je brez dvoma dokument, ki pravi onim doma in nam v svobodi: umreti nočejo, ukloniti se nočejo (čeprav se nekateri rdečemu režimu ponujajo), svobodo hočejo za se in za svoj narod doma v lepi Sloveniji, in da se krivice popravijo. (Kdo je dal komunistom pravico prodajati cerkev sv. Jožefa v Ljubljani? Kakšna oblast je to, ki ukradenega ne vrne in tatov ne kaznuje!?)

ZBORNIK 1968 stane približno dveurno plačo, to je \$6.00. Naročila sprejema Slovenska pisarna, 618 Manning Ave., Toronto 4, Ont.

Uprava

Veselite se učenja

Časnikar Sydney Harris zatrjuje: "Kdor trdi, da se otroci upirajo pouku, ne govori resnice. Otroci se radi učijo. S tistim otrokom, ki ne mara za učenje, je nekaj narobe. Mogoče način poučevanja ni pravilen. Tudi je možno, da je krivda na učiteljski strani." Torej je treba biti previden, kadar opazimo, da otroci šolo zasovražijo.

Zopet je na vaju, oče in mati, da pristopita na pomoč. Poskušajta se živjeti v otrokov šolski načrt. Tako bosta spoznala, kaj šola zahteva in pričakuje od vajinega otroka. Kadar otrok pri učenju zgublja pogum, ga navdušite; kadar je preveč zagnan v učenje, ga je treba držati nazaj; če rabi pomoči, mu jo dajte; kadar je pri učenju, naj ga ničesar ne raztresi. Uspehi pri učenju bodo uspehi v življenju. In kdo je prvi poklican, da pomaga do teh uspehov, če ne vidva, oče in mati. (Iz enciklopedije življenja izbral Christopher.)

Župan Hren

o prezidentu Rupniku

Letos je že 23 let od tiste strahotne pomladi leta 1945. Milijonom človeških bitij je tisto pomlad vzcvetela svboda. A koliko milijonov je prinesla sužnost in z njo strah, trepet, ječe, mučenje in smrt! Cvet slovenskega naroda je moral tedaj na morišče.

Tudi za prezidenta generala Rupnika je bila tista pomlad čas stiske in tegobe. Vrhniški župan Hren ga je srečaval in reševal. Beri, prijatelj, saj si tudi ti šel skozi stiske tistih dni. Ignacij Hren piše v Zborniku 1968 in dopolnjuje svoja "Srečanja" z generalom ter odgovarja dr. Kocipru.

Začetek počitniške sezone

Slovensko letovišče bodo odprli javnosti zadnjo nedeljo v mesecu maju. Prva večja prireditev na tem lepem koščku slovenske zemlje bo procesija sv. Rešnjega Telesa in sicer v nedeljo, 16. junija 1968. Potem se bodo pa vrstili pikniki in razni "dnevi" nedeljo za nedeljo.

Največja, vsenarodna prireditev bo brez dvoma 9. SLOVENSKI DAN, ki bo zbral na slovenskem letovišču največ Slovencev. Letos bo za to še posebna prilika, ker bo dan posvečen 20-letnici povojnega naseljevanja Slovencev v Kanado. Pred 20 leti so prihajale skupine mladih Slovencev v to deželo svobode in blagostanja in danes lahko s ponosom pokažejo na delež, ki so ga tej deželi dali, in na podobo, ki so jo ji vtisnili.

Por.

Porabniki premoga

BALTIMORE, Ma. — Tekstilna in lepotilna industrija porabi letno okoli 8 milijonov ton premoga.

Odmevi iz prerije

LETHBRIDGE, Alta. — Ko se pomlad razcvete v majske dni, se me vsako leto dotakne nekako domotožje... Ja, ja, študentovski pomladi! In majski dnevi, polni sonca, cvetja, večernih "šmarnc". Večina študentarije se jih je udeleževala. Celo tisti, ki so sicer cel dan presedel nad knjigami v pripravah za maturo, medtem ko so drugi še redno romali v šolo. Šmarčniče pobožnosti so bile dober vzrok, da si se zmazal na večer od knjig, poiskal družbo, kramljal, dokler nas ni kak resen možakar osorno opozoril, da so se šmarnci že začele. Tiho smo jo stisnili v šentpetru v kak kot, odkoder si videl pridigarja in vse željeno. Maj je menda večino po svoje prevzel, kak dan se je dalo lepo slediti pridigarju, tudi moliti, kak dan pa je kaka na novo prižgana ljubezen zmešala vse štrene dobrih namenov in se moliti se ni dalo. Pa je vse to že daleč, kadarkoli pa se v spominih povrne, je nekaj minut vseeno neznanško lepo. Tisto leto, ko sem jaz s kvartetom prelistaval knjige pred maturo, smo po šmarncih še sem in tja stopili pod kakšno okno zapet. V ljubljanskem šentpetru smo se krčevito držali lepih in menda starih fantovskih navad, radi in menda fest smo zapeli, na kakem oglu smo se fest pošteno zravali, in navadno je prav kratko udarjalo iz zvonika, ko smo se razšli. Nato je vsak prebrenkal dan po svoje, šmarnci pa so nas spet zbrale. Večer za večerom...

Takele misli so se mi posebnostno živo vračale minuli teden. Tode je namreč dorastla prva tu rojena grupa naše slovenske krvi in te dni smo jih spremili k predmaturitetnemu slavlju. Svečano slovesno je bilo, prvi cvetovi izsejeniške krvi zore v popje, kar mimogrede dozoravajo... na pragu so, še korak in preko tega bodo stopili na nova pota, v lastne smeri jih bo napotilo življenje... Hribarjev oče so pritislili prav do tla vse registre, ko so ob njihovih zvokih vkorakali graduantje višje katoliške šole. Med njimi troje simpatičnih in ljubkih naših deklet in troje visokih, ponosnih, naših fantov. Nekako hitreje udarja srce, ko jih gledaš, spremljaš in čutiš njihov in staršev ponos. Vseh šest je bilo rojenih v Lethbridgeu in vse dosedanje šolanje jim je potekalo tod v katoliških šolah. Veseli smo jih in ponosni smo nanje: Dani Pahulje, Cvetka Prevesič in Marija Šifrer so bile med dekleti, v fantovski rajdi pa Marko Boh, Toni Dimnik in Janez Mrak.

Nekako svečano so jim zapeli študentje nižjih razredov in med njimi je bilo spet precej naših mlajših, ki stopajo za njimi. Vsako leto bo dorasčal nov val, vsako leto jih bodo spremljale naše želje in naše molitve. Zdravja, razsodnosti v teh razburkanih dneh in prave brihte jim daj Bog, in vem da bodo uspeli.

Nekaj tednov pred maturitetnim obredi pa se je ista šola predstavila tukajšnjemu gledališkemu občinstvu z zelo posrečeno opereto "Chanita". Menda se je zgodilo prvič, da so študentje sami zmogli tolikšno nalogo. Je to seve ljubezenska zgodba iz ciganskega življenja, ki se odigrava na Madžarskem. Zahteva veliko število pevcev, igralcev, plešalcev, številno vseh nastopajočih mora biti okoli sto. In vprav v skupinah je bila igra podana najbolj prepričljivo, kar je prav za prav vselej težko, med materji pa celo. Navdušili so občinstvo v vseh treh skori vselej razprodanih večerih in poželi a-

plavze med scenami in povoljne kritike po prireditvah. Dvoje naših fantov je pelo in igralo glavne vloge. Dimnikov Toni je bil ciganski poglavar in barantški oče, Bohov Marko ljubimec. Oba sta odpela in toplo odigrala svoji vlogi, je menda kar res: kakor oče tako sin, kakor mati tako hči... Tako se torej naš rod tudi kulturno pridno udeležuje. Veseli smo njih in njihovih uspehov!

Življenje roma svoja pota, ta so oblita zdaj s soncem zdaj s senco, kakršni so pač božji nameni. Med našimi starejšimi tode le ni velikih pestrosti, kar dobro se drže, le tu in tam dodajo leta kako neprijetnost temu ali onemu. Pred tedni so bili Dimnikov oče operirani v bolnici, pa so iz stare korenine in po uspeli zdravniški intervenciji so se brž pobrali, opomogli in se zdaj zdravijo doma. Osem križev kaj pokažemo in krepko nosijo, vsi jim želimo čimprejšnjega okrevanja.

Menda sem v glavnem omenil vse, kar je med nami bilo zanimivega. Vreme imamo kaj čudno, nič ni prave topline za mesec, ki se že kobalijo proti poletju. Vrtve smo za silo posejali, farmarji se sejejo, zdaj pa oblačno nebo na revne obroke zaliva. Prvo cvetje je seve že tudi posmodila slana, vsa ozelenitev je letos nekako počasna.

Letos namerja precej rojakov obiskati Evropo in domovino. Morda se bo kdo pozneje sam razpisal o obisku, mnogo src porodi več ljubezni, mnogo glav več zrelih misli, gotovo pa bo zanimivo slišati življenja vseh, ki bodo obiskali slovenske in evropske kraje po več kot dveh desetletjih tujine. Mene še nič ne mika, Figovca so podrli, ljubljano raztegnili do pod šmarne gore in Jarš, saj bi četudi rojen tam zdaj rabil vodnika. Postajam pust, za ljudi mi ni kaj pri-dar, rad pa bi v naše, samo naše gore, pa še tam bi bil zdaj nekak tujec. Saj pravijo, da "kdor je zdoma nad deset let, ni nikjer več doma..."

Pak

MATERINSKI DAN

TORONTO, Ont. — Naši fantje in dekleta, združeni v društvu "SAVA", zvesto vršijo lepo opravilo. Vsako leto pripravijo za drugo nedeljo v maju presenečenje svojim in vsem slovenskim materam. Iz skromnih začetkov in poskusov so se naučili graditi pomembne dni.

Brez posebnih vabil in fanfar so v nedeljo, 12. maja, hoteli ljudje po jutranjih mašah v cerkveno dvorano. Tam so jih čakala prijazna dekleta in pomagala možem in otrokom pri nakolu materinjav za mamice. V nedolžnih otroških očeh je sijala ljubezen in vdanost. Tam je ležala prošnja za odpustanje za težke trenutke, ki so jih poredne glavnice materam pripravile. Na mi-zah so čakale najrazličnejše do-brote. Duh sveže kave je polnil prostor. Danes je naša mati slav-nostni gost: zanjo je vse to pri-pravljeno. Take prilike v farni skupnosti so nekaj posebnega, intimnega, pa vendar last vseh, kratke nedeljski počitek, — na svojstven način podana velika misel, da je še med nami zdrav rod, ki bo nosil slovensko ime in se zbiral ob slovenski cerkvi. Iz otroških let, ko so se nas držali za krila in oklepali okrog vratu, kadar smo stopali z njimi v cerkve, so nas mnogi že prerastli. Zdaj je na nas, da se k njim oziramo, ko si že sami v marševih krojijo pot. Bog jih blagoslovi! Njihova beseda je naša beseda, njihov izraz je naša podoba, njho-

va misel je naša misel — morda še lepša, ker je čistejša, še ne v ognju trpljenja in preskušnje prebolena. Gledamo jih, ko odhajajo v visoke šole in si izbirajo poklice, prijatelje. Pa pridejo vedno domov, v preprosti slovenski dom in so spet naši otroci. Naša ljubezen v njih gori za sve-te stvari, brez katerih vse svet-no bogastvo nič ne velja.

Danes so še posebno naši... Kdo bi si mislil, da nas bodo tako iznenadili. Mesto običajne akademije so pripravili klavirski koncert torontskega profesorja glasbe g. Wm. M. Griffithsa. Cer-kvena dvorana se je za to priliko nenavadno napolnila. Poleg družin smo opazili mnogo mladine, kar nam pove, da zanimanje za pravo umetnost v slovenskem To-rontu še živi. "Savani" so dobili s tem zasluženo priznanje in važno mesto v slovenski kulturni družini. Prof. Griffiths je v svoj program vključil dela skladateljev Scarlattija, Mozarta, Bee-thovna, Schuberta in Liszta. S preciznim izvajanjem vseh točk je ustvaril zares izreden umetniški užitek, ki ga je bilo deležno vse občinstvo. Še mali otroci so tihi, kot očarani strmeli v zgod-be, ki jih je glasba ustvarjala v domišljiji. Naši ljudje so po-kazali, da znajo ceniti pravo u-metnost. Z dolgotrajnim ploskan-jem smo ob koncu spremljali mladega umetnika in mu želeli ponovnih nastopov med nami.

Omeniti moramo čudovito inter-pretacijo Lisztove skladbe Etu-de de Concert No. 3, Des dur, s katero se je prof. Griffiths za le-tošnji materinski dan od Sloven-cev poslovil. Predsednica toront-ske SAVE gđ. Mirjam Čekuta je vodila celotno prireditve ob sodelovanju brata Petra, ki je ob koncu razglasil III. Prešerno-vo nagrado, ki se vsako leto po-podeli učencem Slovenske šole. Ta nagrada služi vzgoji talentov med slovensko mladino. Letoš-njo temo "Moje počitnice" je najbližje zadela Ani Demšar, ki je dobila drugo nagrado. Ker se je odzvalo premoalo umetnikov, prve nagrade ni nihče prejel. Tretja nagrada pa je romala k slikarju "Počitnic na Gorjah", ki je kar doma ostal.

Po uradnem programu se je razvila ob čaju in pecivu pri-jatelna domačnost, katero so poži-veli še poskočni akordi "Orke-stre sedmih", skupine nadebud-nih študentov-muzikantov.

Anica Resnik

Indonezijsko študentovsko gibanje razpada

DJAKARTA, Indonez. — Zdanja 3-4 leta so v Indoneziji igrali študentje veliko politično vlogo. So bili časi, ko so krepko podpirali diktatorja Sukarna, prišli so pa tudi dnevi, ko so ga še bolj vneto rušili. S sedanjim režimom generala Suharta so se kar dobro shajali, zadnje mesece jih je pa začel mleti — čas!

Najprej je začelo razpadati vodstvo. Suharto je bil namreč toliko spreten, da je vse glavne voditelje študentovskega gibanja nastavil na dobro plačana službena mesta ali pa jih zvalil v parlament. Vsi ti nekdanji vodilni študentje so danes že pozabili, kaj so nekdaj bili. V gibanje samo so pa vdrl verški spori. Nekateri študentje so vneti muslimani, drugi pa zopet mislijo, da vere ni treba mešati v politiko.

Za sedanjim režim so študentje postali breme, ki se ga režim hoče polagoma otresti. Redki študentovski voditelji se tolažijo z upanjem, da bo srednja šola dala nov rod aktivistov z novimi idejami. Kdor pa pozna indonezijsko študentovsko gibanje, ne da dosti na to upanje. Študente bi mogel zbuditi iz politične zaspalosti le nov politični potres, tega pa zaenkrat še ni na vidiku.

Slovaki silijo v federacijo

PRAGA, CSR. — V Pragi se trenutno ne utegne noben češki politik mešati po svoji pobudi z

idejo federacije med Čehi in Slovaki. Zato postajajo čim nestrnejši slovaški politiki. So že prijavili svoj načrt, kako izvesti rekonstrukcijo sedanje republike, in ga vneto zagovarjajo pred Čehi.

Po tem načrtu naj bi parlament izglasoval še pred parlamentarnimi volitvami "osnovni ustavni zakon", ki naj bi odredil pristojnost upravnih organov tako za Češko kot za Slovaško. Upravni organi naj bi tako začeli sestavljati novo federalno ustavo. Med tem naj bi se vršile parlamentarne volitve, morda že v novembru, najpozneje pa v februarju.

Novi parlament naj bi pa potem izvedel do konca novo federalno državno konstrukcijo. Nekateri opazovalci imajo občutek, da se češkim politikom nič ne mudi z obravnavanjem ustavnih vprašanj.

CLEVELAND, O.

Moški dobijo delo

Oskrbnik — Janitor
Iščemo oskrbnika za S.D.D. Oglasite se osebno ali kličite 481-2743.

SLOV. DELAVSKI DOM
15335 Waterloo Rd.
(104)

Mizarji
unijski za hiše in poslopja. Aintree Apartments. S.O.M. Center in Wilson Mills Rd. Vprašajte za Ernie ali kličite Carl 741-0275
(104)

Ženske dobijo delo

Office Girl
Permanent. See Mr. Bacal.
620 E. 185 St.
(X)

Waitress
also short order cook.
SLOVENIAN RESTAURANT
5238 St. Clair Ave.
(103)

MALI OGLASI

Hiša na prodaj
Prodamo hitremu kupcu enodružniško hišo v slovenski naselbini, blizu katoliške cerkve in šole. 4 spalnice, kopalnica, dnevna soba, jedilnica, kuhinja in stranišče v kleti. Lep vrt s sadnim drevjem. Kličite ABE Realty, 481-3955. —(103)

Hiša naprodaj
Lastnik prodaja enodružniško hišo, 7 sob, 4 spalnice, polna klet, plinska kurjava. Podstrešje neizdelano. Pritlična hiša na 72 St. in Donald. Kličite po 4. uri 361-2258. (103)

Lastnik prodaja
Eno dvodružniško hišo, 5-5, in eno enodružniško hišo, 7, na enem lotu, na 6705 Bonna Ave. Oglasite se osebno ali kličite 391-3720.

20,21,24,27,28 maj

Hiša naprodaj
Prodajam radi boleznih moderno zidano hišo, 5 sob, kopalnica, dnevna soba, kuhinja, klet, peč na plin, garaža, vrt z drevjem, blizu cerkve in šole v okolici Collinwooda. Kličite 531-2896. —(104)

V najem
Odda se stanovanje mirni in čisti družini brez otrok. Na 70 cesti severno od St. Clair Ave. v drugem nadstropju. 4 lepe, čiste sobe, kopalnica, peč na plin. Najemnina \$38.00 na mesec. Kličite 361-3716. —(103)

Sv. Vida okolica
Bonna Ave., dvodružniška, 5-5, novi furnezi, garaže. \$11,900. E. 71 pri St. Clair Ave., 7-4, dvodružniška, modernizirana, posamezne kleti, 3 garaže. \$12,900. Vprašajte za Jack Lorenz.

MAINLINE REALTY
1191 E. 79 St.
HE 1-8182 AC 1-9381
(21,23,28 maj)

Najnovejša GRAMOFONSKA PLOŠČE iz starega kralja, televizijske in radijske aparate, pisalne in šivalne stroje, hladilnike, pralnike, plinske in električne štedilnike, foto in filmske aparate, kot tudi vso hišno opremo prodajamo na odplačilo po zelo ugodnih pogojih. Obrnite se s polnim zaupanjem na nas v svojem jeziku.

COMET RADIO
555 St. Clair Ave. W.
Toronto 10, Ont. Canada
535-7269

Karel Mauser:

VEČNA VEZ

Stari je klet, mladi pa se je skoraj vsak teden vlekel v mesto in ponavadi pijan prišel domov. Stari Miller, trd Nemec, je še garal, trdo je delala tudi Dorothy, hčer, toda vse je šlo rakovo pot. Matt je to opazil koj prve dni in smilil se mu je stari. Sta govorila nekajkrat in koj s prvimi besedami je udaril čez zeta.

— Tebe vidim kakšen si, pa mi je težko. Sem naš trobil, naj premisli, toda kaj, zdaj je prepozno. Zemlja todle ni slaba. Če gledaš, da trnje in grmovje sproti zaviraš, boš imel njive, da bo veselje. Prejšnji je bil tak kakor naš mladi. Po salonih je letal, delal ni veliko. Ti si pa druge vrste. Zivino imaš lepo in ko polje očistiš, ti bo raslo, da bo veselje.

Trepljal ga je po rami, med zlomljeno angleščino mešal nemščino, toda Matt je videl, da bo imel v njem za začetek dobrega svetovca.

Potlej je Jane povabila Dorothy k sebi. Zdelo se ji je, da je prav, če je z mlado sosedo v prijateljstvu. Prišla je z otrokom, punčko pri dveh letih.

Mattu je bilo nerodno. Čutil se je tako kmečkega in in trdega, da ni vedel, kam z rokami. Zato pa je bila Jane čudno pripravna. Koj je bila s sosedo v veseljem pogovoru in ni bilo uro, ko se je dekletce že prislinilo v njeno naročje.

Dorothy je bila morda leto ali dve starejša od Jane. Čeprav farmarsko dekle je imelo na sebi nekaj, kar je Matta takoj privabilo. Bila je krepkejša, vselej, le v govorjenju se je Mattu zdelo, da Jane ne doseže. Janine besede so bile vse zrele, čudno plašne, tako ženske in tople, da so se človeka kar ovile. Dorothy pa je bila v besedi trda in zasmejala se je včasih na način, ki Mattu ni bil všeč.

Matt je bil čez glavo v delu. Mučil se je z grmovjem, trgal korenine in robidovje in kuril. In ko je zažagal kopice, je globoko v nos vlekel duh po dimu. Zdelo se mu je, da je tako dišal ogenj doma, ko so pastirji pekli krompir. Kar vesel je bil te misli.

Dnevi so se krajšali. Peskarja je pričela spet naganjati naduha, jutro so bila že mrzla in iz globeli od vode so vsako jutro vstale meglice.

Potlej je pričel briti veter,

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

WESTERN SPRINGS —
SPRINGDALE
9 yr. old brk. ranch. 3 bdrms., 2 baths, 26x28 luxury rec. rm., lrg. kitch., lrg. lvg.-din. rm., attach. gar., lg. patio, beau. trees. \$43,500. 5209 Howard St. 246-4346 (102)

LAKE HOLIDAY BY OWNER
Extra Large Corner Lot. \$3,500. 352-0819 (104)

MALE HELP

BAKER
Day time work. 7 a.m. to 3 p.m. for pies, cakes, and rolls. Call INDIAN TRAIL RESTAURANT Winnetka HI 6-1703 (101)

WANTED
MECHANICAL TRAINEES
High School or equivalent.
ACME RESIN
(Division of Corn Products)
1401 S. Circle Ave., Forest Park. 366-4715 (101)

mrzel, da je pihal do kosti. Delo slabo. Vsa zelena se je potegnila izza mize in Matt jo je kose je unašalo in Matt se je največ dajal z drvni.

Nekega jutra je Jani postalo maj prestregel v v roke. Kakor otroka jo je zanesel v spalnico. Koj se je zavedla.

— Kaj je napak, Jane? — se je ustrašil Matt.

— Nič, Matt, — se je nasmešnila. Potlej se je prislonila prav na njegovo uho.

— Cakam.

— Se mi je zdelo, — je veselo krehnil stari od vrat. Ga je skrbelo, pa je lezel za njima: Matt se je obrnil in ujela sta se z očmi.

— Je bilo z mojo ravno tako v tistih letih, — je tiho rekel Peskar in odšel po stopnicah. Vedel je, da Matta ne bo tako hitro doli. Odkobalil je v kuhinjo, nabasal pipo pa se je premislil.

— Ne, danes pa cigara, — se je nasmešnil. Se cigara je premalo za tako novico.

Potlej se je usedel in se zastrmel skozi okno.

Zunaj je prišlo. Droben dež, ki je zmrzoval in se svetil na kamenju kakor lošč. Veter je šuštel skozi koruzna polja in prst je zmrzovala.

Matt in Jane sta prišla v kuhinjo šele čez dobro uro. Stari se je samo počasi obrnil, zvil usta v nasme in dobrodušno rekel:

— Hm.

Potlej je globoko potegnil dim iz cigare in z roko pokazal skozi okno.

Prišli in zmrzuje. Ko se malo unese, bo prav, če nasušješ pepela do hleva in vodnjaka. Da Jane ne spodleti.

— Bom, oče, — se je nasmešnil Matt.

In šele sedaj je videl, da še vedno drži Jane za roko.

Stari Steve se je navezal na Matta, da ni mogel biti brez njega. Stalno, vsak dan je prilezel, vprašal naprej po Jane, potlej pa kobalil za Mattom, kamor se je obrnil.

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

DRIVE-IN
Prime SW side loc. Unique. Air cond. Quality bldg. Designed for high vol. carry-out. 1 year old. Gross \$100,000. 35 car pkg. By owner. \$125,000. 389-5208 or BE 8-5566 (101)

STORE WITH ADJOINING LOT
All 66x124'. Living quarters in rear, formerly auto access. business. Berwyn. \$32,000 927-8242 or 927-8240 (102)

MACHINE SHOP FOR SALE
By owner. Well established. Choice location. Complete including inspection equipment. \$30,000 or best offer. 625-0802 (102)

CHINCHILLAS
Must sell business. \$2,500 investment before June 15. 31 animals. Best offer accepted. 22847 Cottage Grove, Chicago Heights, 756-7987. (102)

GIFT SHOP AND CIGAR STAND
Real money maker. Located in Loop area. Call 271-5862 after 3 p.m. (103)

DENTAL LAB BY OWNER
Going business. Good opportunity for plate man. Sudden death forces quick sale. AM 2-5596 or HU 6-7213 (102)

Tudi sneg se je ponujal. Od jezera je vlekel, da so oskubljene krošnje drevov kar optale. Stari Peskar se je komaj še premaknil iz kuhinje. Kar naprej ga je zeblo. Tudi Jane je šla na poredko ven. Molzel je Matt kar sam, ker se je bal, da bi se ji ob kravah kaj zgodilo. Saj je imel časa na pretek.

Stari Steve je prišel vsak dan. Pomodroval je s starim Peskarjem, potlej pa vselej zalezal v hlev k Mattu. In je bajal o starih časih.

Kadar sta stala pred hlevom, mu je stari Steve kazal na gmajno.

— V tisti gmajni imaš grobove, fant.

Matt ga je splašeno pogledal.

— Tako ti rečem. Indijanci so Indijance tam pokopali.

— Kaj ne poveste, Steve!

— Sure, ti tega ne veš. Ampak sem sam videl, ko so našli kosti in sulice in puščice. Bojda so se nekoč Indijanci sami stegli med seboj. Eni so počivali, drugi pa so jih obšli in od zadaj napadli. Bilo je klanje in po tistem so jih pokopali Bog ve koliko. Vse v tisto tvojo gmajno.

Matta je bilo skoraj strah.

Malo se je spominjal iz starih bukev, da so živeli Indijanci, da

so se strašno radi topli in da je med njimi misijonaril Baraga.

— Ste kdaj videli Indijance? — je vprašal Steve.

— Well, videl sem jih že, pa niso bili več divji. Spodobni ljudje so bili. Kakor jaz in ti. — Matt se je zamislil. Kako je življenje čudno. Obrčala ljudi, poraja in uničuje. Todle, kjer so zdaj njive, so bile nekoč gmajne in po teh gmajnah so se plazili Indijanci lovili divjačino, se topli med seboj in z belimi, se umikali, umirali in danes i ma zemlja drug obraz — in kjer so bile nekoč gmajne, tam valovi poleti rumeni žito. In to žito zanje človek, ki je prišel od nekeč čez morje.

Omenil je to Stevu.

Stari se je nasmešnil:

— Sem že sam to premišljal.

Tako mora biti. Ni šlo vse po pravici. Časi so bili taki.

Počasi je Matt spoznaval svojo zemljo, njene skrivne kotičke in vsak dan sproti je čutil, da mu je bliže srcu. Zdaj šele si je priznal, da spet počaka vendarle ni bilo tako. Ne da bi ne ljubil zemlje. Rad jo je imel, rahlo valovito, zaraščeno, z gmajnami prepreženo, toda v srcu je bilo domotožje.

(Dalje prihodnjič)

Imenik raznih društev

Katoliški borštarnji

DVOR BARAGA ŠT. 1317, REDA KATOLIŠKIH BORŠTARNJEV
Duhovni vodja: Msgr. L. B. Baznik; nadborštarn: David J. Telban; podborštarn: Angelo J. Iannarelli; bivši borštarn: Fred Sternisa; finančni tajnik: Anthony J. Urbas, 1226 Norwood Rd., UT-1-1031; blagajnik: Rudolph V. Germ; tajnik-zapisnikar: Alphonse A. Germ, 1033 Yellowstone Rd., EV-1-3958; nadzorniki: Herman E. Dulc, Louis C. Erste, Albert R. Giambetto; sprevidelja: Alois Erste, Adelbert J. Albert; bolniški nadzorniki: Alois Erste, 3813 Schiller Ave., (9), Tel.: ON 1-3777; vratarja: Joseph C. Saver, Frank J. Kolenc; zdravnik: Dr. James Seliskar, Dr. Anthony F. Spech, Lawrence B. Ogrinc. Vpisovalce novih članov: Frank J. Prijatelj, telephone: 845-4440. Društvo zboruje vsak tretji petek v mesecu ob 8:30 zvečer v šoli sv. Vida. Asement se pobira ob 6:30 naprej na večer seje in vsako prvo nedeljo v mesecu od 9:30 do 11:00 dopoldne v šoli sv. Vida.

ST. MARY'S COURT # 1640
CATHOLIC ORDER OF FORESTERS
Spiritual Director Rev. Raymond Hobart, Chief Ranger John Petric, Vice Chief Ranger Anthony R. Kushlan, Past Chief Ranger Louis W. Somrak, Honorary Speaker B. J. Hribar, Speaker Frank Kocin Jr. Recording Secretary Louis J. Jesek, Financial Secretary John M. Spilar, 715 E. 159 St. MU 1-2119, Treasurer William F. Pavsek, Youth Director Louis J. Jesek, Trustees Louis Somrak, Felix Korosec, John Osredkar, Jr., Conductors Bastian Trampus, Frank Minar, Sentinel Anthony Mrhar, Sick Visitor Anthony R. Kushlan, and Field Representative Frank J. Prijatelj, 261-5197.

Meetings are held every third Wednesday in St. Mary's assembly hall (downstairs of the new church).

Ameriška bratska zveza

NAPREDEK ŠT. 132 ABZ
Predsednik John Tanko, podpredsednik Anthony Zadel, tajnica Karen Sajovic, 183 Richmond Rd., Richmond Hts. 44143, tel. 261-1265 med 6 in 9 zv; blagajničarka Rose Intihar, zapisnikarica Adalene Bobber. Nadzorniki: Mary Redeye, Mary Ulyan in Stanley Bober. ABZ federacija za Ohio: Gayle Sajovic, John Tomko. Katerikoli zdravnik po volji člana. Asement se pobira vsakega 25. v mesecu, če pa je na soboto ali nedeljo, se pobira naslednji ponedeljek zvečer. Seje so vsaki prvi petek v mesecu ob 7:30 zvečer v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue.

The Maccabees

CARNIOLA HIVE NO. 493 T. M.
Commander Pauline Debevec, Lt. Commander & Recording Secretary Pauline Stampfel, Record-Keeper & Sick-Benefit Sec. Josephine Stwan, 1016 E. 72 St., Cleveland, O. 44103, Phone: 361-0563. Auditors Frances Tavcar, Chairman, Mary Kolegar, Caroline Koncilia. Representatives for the Club of Association of the S.N.H.: Frances Tavcar, Josephine Stwan. Representative for the Conference of S.N.H.: Mary Kolegar. Regular meetings are held the first Wednesday of every month at 7 p.m. in room #1 of the Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave. Dues will be collected by the Record-Keeper on meeting nights ONLY from 6:30 to 7 p.m.

CARNIOLA TENT NO. 1288

THE MACCABEES
Častni predsednik Thomas Minar, predsednik Joseph Babnik, podpredsednik Louis Dular, tajnik John Tavcar, 903 E. 73 St., blagajnik Louis Pike, zapisnikar Anton Zupan. — Nadzorniki: Anton Zupan, Carl Stwan, Louis Dular, Frank Majer, Chapl. Jos Drobnick, Sgt.-at-Arms John Sustar, F.M. of G. John Adamic, S.M. of G. Joseph Može, Reditelj, Jacob Subel. — Društvene seje vsako četrto nedeljo ob 9:30 dop. v Slovenskem narodnem domu (stara poslopje), soba št. 1, spodaj. Urad zgoraj in uradne ure so vsako soboto od 2:30 do 5. ure popoldne.

Oltarna društva

OLTARNO DRUŠTVO FARE

SV. VIDA
Duhovni vodja Msgr. Louis B. Baznik; predsednica Mary Marinko, podpredsednica Mary Zorenc, tajnica in blagajničarka Mary Otomicar, 1110 E. 66 St., tel. HE 1-6933, zapisnikarica Mary Farncik; rediteljica Anna Marincek. Nadzornice: Dorothy Striša, Cecilia Znidarsic in Jennie Femec. Seje so vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1:30 pop. v šoli sv. Vida.

OLTARNO DRUŠTVO FARE

MARIJE VNEBOVZETE
Duhovni vodja Rev. Victor Tomec; preds. Veronica Gerich; podpreds. Dorothy Turk; tajnica in blagajničarka Ivanka Kete, 15709 Saranac Road, 681-0813; zapisnikarica Mary Strancar. Nadzornice: Ivanka Tominec, Ana Nemec, Ana Tomšič. — Skupno sv. obhajilo vsako prvo nedeljo v mesecu pri 8. maši, isti dan popoldne ob 1:30 uri molitvena ura; po blagoslovu pa seja v cerkveni dvorani.

DR. SV. REŠNJEGA TELESA

Ustanovitelji Rt. Rev. Msgr. John J. Oman, duh. vodja Rev. Francis Baraga, predsednica Mrs. Frances Lindić, 3544 E. 80 St. 441-0941, podpredsednica Agnes Russ tajnica in blagajničarka Mrs. Frances Zimmerman, 3546 E. 80 St. tel. 641-1155 zapisnikarica Mrs. Josephine Hočvar; nadzornice: Mrs. Mary Grden, Mrs. Helen Mirtel in Mrs. Angela Stražar; banderonošinja Mrs. Angela Stražar. Skupno obhajilo je vsako prvo nedeljo v med secu pri maši ob 7:00, popoldne ob 2:00 isti dan pa molitvena ura. Seje so vsak tretji mesec in po potrebi.

Društva Najsv. Imena

DRUŠTVO NAJSVETEJŠEGA

IMENA FARE SV. VIDA
Duhovni vodja Reverend John Relic, predsednik John Hočvar, ml. podpredsednik Charles Winter, ml. slov. podpredsednik John Skrabec, zapisnikar Edward Arhar ml. slov. zapisnikar Rudolf Kolarič, ml. tajnik Joseph Hočvar 1172 Addison Road, blagajnik Anton Oblak. — Skupno sv. obhajilo vsako drugo nedeljo v mesecu pri 8.00 sv. maši. — Seja se vrši po sv. maši v cerkveni dvorani.

DRUŠTVO NAJSV. IMENA PRI

MARIJE VNEBOVZETE
Duh. vodja Rev. Raymond Hobart; predsednik William Chapman, 1525 E. 172 St., 1. podpreds. George Basilone; 2. podpreds. Zdravko Novak; častni predsednik Joseph Hočvar; kores. tajnik Frank Hudak, 16405 Trafalgar, tel. 481-3104; zapisnikar Arthur Eberman blagajnik Michael Turpack, 2351 Green

Rd.; maršali: Rocco La Penta, Simon Curk, Andy Mihevic; Joseph Sajovic; načelnik programov Anthony Nachtigal; načelnik bolniške oskrbe Frank Sluga, 1192 E. 176 St., tel. KE 1-8622; načel. kat. akcije Guy DeMark; poročev. v angl. Ernest Terpin; mladinski načel. Frank Znidar. — Skupno sv. obhajilo vsako drugo nedeljo v mesecu pri osmi maši; po maši seja v šolski dvorani.

Pevska društva

GLASBENA MATICA

Predsednik Mrs. June Price, prva podpreds. Miss Ivanka Majer, druga podpreds. Miss Carolyn Budan, tajnica Miss Josephine Misis, 1111 E. 72 St., HE 1-1837, blagajničarka Miss Jo Ann Stwan; nadzorniki: Ivanka Majer, Jo Mary Hochdorfer, Miss Geraldine Urbancic, namestnik John Perencevic. Garderoba: Mary Batis. Glasbeni arhiv: Mollie Frank Moister odra John Perencevic. — Pevske vaje se vrše vsak četrtek ob 8. uri zvečer, V SND. soba št. 2.

PEVSKI ZBOR SLOVAN

Predsednik Jozef Dujarva, podpredsednik Frank Ivančič, tajnik in blagajnik Stanley Pockar, 22380 Edgcliff Dr., 732-8662; zapisnikar Rudolf Ivancic. Nadzor. odbor: John Poznik Jr., John Globokar, John Turek, Arhivar John Snyder. Pevovodja Frank Vauter. — Pevske vaje so vsak terek ob 8 zvečer v Domu na Recher Ave. Pevski zbor Slovan apelira na vse rojake, ki jih veseli petje, da se pridružijo zboru. Seje se vršijo vsake 3 mesece na drugi ponedeljek v mesecu.

PEVSKI ZBOR KOROTAN

Predsednik Frank Lovšin, podpredsednica Margaret Švajger, tajnica Marija Sekne, 1144 Norwood Rd., blagajnik Franc Kovacič. Odborniki: Miroslav Boh, Anka Mihelič, Lojze Mohar, Slavka Žitnik. Nadzorniki: Franc Sever, Majda Stanonik. Pevovodja ing. Franček Goršek. Vaje so ob sobotah ob 6:30 zvečer v S.N.D. na St. Clair Ave., soba št. 2. Naslov: Pevski zbor Korotan, 1144 Norwood Rd., Cleveland, Ohio 44103.

PEVSKI ZBOR JADRAN

Predsednik Leo Wolf, podpreds. Lou Smrdel, tajnik-blagajnik F. J. Bittenc, 2004 Nelwood Rd., East Cleveland 12, O., LI 1-2102. Zapisnikarica Mary Rose Tomsik. Nadzorni odbor: Betty Rotar, Mary Dolsak, Clarence Rupar. Glasbeni odbor: Angie Zabjek, Pete Tomsic, Tony Prime. Arhivarki: Mary Pecjak, Dolores Kaferle. Veselični odbor: Stefi Tolar, Angie Zabjek, Jennie Prime, Mary Dolsak, Tony Kolenc. Pevovodji: Reginald Resnik, Vlad. Maleckar. Pevske vaje vsako sredo ob 8. uri v SDD na Waterloo Rd.

PEVSKI ZBOR TRIGLAV

Predsednik Jack Jesenko, 1. podpredsednik John Culkar, 2. podpredsednik Joe Habian, tajnica in blagajničarka Margaret Loucka, 3540 W. 63 St., WO 1-5222; zapisnikarica in poročevalka Anna Jesenko, nadzornika Ella Samanich in Joe Pultz, zastopnika za Slovenski Dom na Denison Avenue Tončka Verbič. Pevske vaje so vsak četrtek zvečer ob 7:30 do 9:30. Pevovodja Frank Vauter. Koncertni pianist Charles Loucka. — Mesečne seje so vsak 2. četrtek po pevski vaji.

Dramatska društva

DRAMATSKO DRUŠTVO

LILJA
Predsednik August Dragar, podpredsednik Ivan Hauptman, tajnik Frances Hren, 21101 N. Vine Ave. Tel. 531-6196, blagajničarka Stefka Smolič, zapisnikar Anton Medved, za program J. Mejac, Ivan Jakomin, I. Hauptman, Z. Zakrajšek, M. Kosem, S. Gerdin, P. Omahen in S. Gaser, odrski mojster Slavko Stepec, arhivar S. Gaser, kuhinja P. Stanonik, bara L. Mohar in F. Kastigar, reditelj P. Trpin in F. Stanonik, knjižničar F. Jenko, nadzorniki V. Vrhovnik, P. Omahen in F. Urkanec. Seje vsak l. ponedeljek v mesecu v Slovenskem domu na Holmes Ave. ob osmih zvečer.

DRAMSKO DRUŠTVO

"NABA ZVEZDA"

Uradniki za leto 1968-69
Vinko Zgonik, predsednik, Frank Kokal, podpredsednik, Mary Ulyan, tajnica, 736 Radford Dr., Richmond Heights, O. 44124, tel. 442-1346. Josie Mihalič, blagajničarka, John Evtaz, zapisnikar, Frances Modic, Louis Stavanja, Edward Leskovec, nadzorniki. Društvo ima svoje redne seje vsak drugi četrtek v mesecu v Slovenskem društvenem domu, 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio.

Slovenski domovi

FEDERACIJA SLOVENSKEH

NARODNIH DOMOV

Predsednik Al Sajevec, podpredsednik Al Marn, tajnik Emil Martinsek, blagajnik Tony Zak, dopisovalni tajnik Mickey Dancull, 13390 Settlement Acres Dr., tel. 884-8217. Seje so vsaki drugi mesec.

SLOVENSKE NARODNI DOM

NA ST. CLAIR AVE.

Predsed. Tony Zak, podpredsed. Joseph Birk, taj. Frank Bavec, blag. John Tavcar, zapis. Julia Pirc; Nadzorni odbor 5 članov, Frances

Tavcar predsednica, Gospodarski odbor 5 članov, Eddy Kenik predsednik, Prosvetni odbor 6 članov, John Perencevich predsednik, Janko Rogelj, častni predsednik. Seje vsak drugi terek v mesecu ob 8 uri zvečer, v sobi šte 1 staro poslopje.

KLUB DRUŠTEV AJC NA

RECHER AVE.

Predsednik Lou Sajovic, podpredsednik Tony Zadel; tajnica in blag. JoAnn Milavec, 23891 Glenbrook Blvd., Euclid, O. 44117, tel.: 531-7419; zapisnikar Edward Leskovec; nadzorni odbor: Ray Bradac, Steve Kasunic, Frank Zigman. Seje za l. 1968 prvi ponedeljek v mesecu: april, junij, avg., okt., dec., v American Yugoslav Centru na Recher Ave., ob 8. uri zvečer. — KE 1-9309.

KLUB LJUBLJANA

Predsednik Anton Meklan, podpredsednik Joško Jerkic, tajnica Stefanija Koncilia, 15611 Saranac Rd., GL 1-1876, blag. Frank Jansa, zapisnikarica Frances Klun, nadzorni odbor: Molly Legat, Josie Skabar in Frances Julylia. Kuharica Albina Mersnik; Frank Rupert, stric; Angela Barkovic, teta. Pevovodja Frank Rupert. Vrtar Frank Pecek. Mužikant John Grabnar. — Seje se vršijo vsak zadnji terek v mesecu ob 8. uri zvečer v AJC na Recher Ave.

DIREKTORIJSLOVENSKEGA

DRUŠTVENEGA DOMA NA

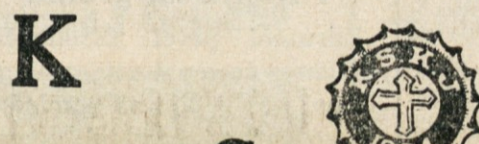
RECHER AVE.

Predsednik Joseph Trebec, podpredsednik Edward Leskovec, tajnik Stanley Pockar, 732-8662; blagajnik William Frank; zapisnikarica Mary Kobal; nadzorni odsek: Louis Sajovic, John Hrovat, Jos G. Brodnik; gospodarski odsek: predsednik John Troha, John Snyder, Joseph F. Petric Jr., direktorij Alphonse Sajevec, Albert Pestotnik, Louis Modic, Stephen J. Kasunic, častni predsednik Frank Zagar. Charles J. Starman, poslovođa, tel. 531-9309; Joseph Petrič, hišnik, tel. 481-1721. Seje se vrše vsako tretjo sredo v mesecu, začetek ob 8. uri zvečer v Društvenem domu, Recher Ave., Euclid, Ohio.

SLOVENSKE DOM

15810 Holmes Ave.

Predsednik Edwin Grosel, podpredsednik Cyril Stepec, blagajnik John Treck, zapisnikar Frank Hren, Euclid, Ohio.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

(K. S. K. J.)

nudi ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnih za odrasle in za mladino;
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podpora po \$1.00 ali \$2.00 na dan;
- članom posodi denar po 5% obresti za nakup doma.

K.S.K.J. je najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki.

Premoženje ----- \$16,300,000.00

Članov - 45,000 ----- Certifikatov - 47,500

Veljavna zavarovalnina --- \$39,700,000.00

Solventnost - 118.99%

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K. S. K. J.)

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME

NASLOV

MESTO

DRŽAVA CODE